

“ئەتىكى قۇياش” — ياشلار- ئۆسمۈرلەر ئوقۇشلۇقى
دۆلەتلىك 11- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق كىتاب تۈرى

دۇنياۋى مەشھۇر شەخسلەر مەجمۇئەسى

بۈيۈك رومانلىك مۇزىكانت

چوپىن

سالەتلەر قەسرىياتى

❖ دۇنياۋى مەشھۇر شەخسلەر مەجمۇئەسى ❖

بۈيۈك رومانىك مۇزىكانت

چوپىن

قەلەم تەۋرەتكۈچىلەر:

سۈيلى شىالەيۇن جۇنۋالە
يەنە فالە جالەپەك

رەسىمىنى سىزغۇچىلار:

مياۋۋېي لۇلېي ساۋئېرگاڭ
ليۇجىڭ خېجىي ساۋچاڭشۈ
يالەخولە لۇشياۋۋالەجىڭ

بەت ياسىغۇچى:

چىشەن لۇجىڭي جالەيۇرۇكە شياۋمىڭ
چىنشۈ شېڭي

قىسقىچە مەزمۇنى

«دۇنياۋى مەشھۇر شەخسلەر مەجمۇئەسى» — ئىلىم-پەن، سىياسىي، مائارىپ، ئەدەبىيات-سەنئەت قاتارلىق ساھەلەردە كىشىلەرنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشكەن ھەم ئۆزگەسىپدە ئاجايىپ نەتىجىلەرنى يارىتىپ، ئىنسانىيەت تارىخىنىڭ تەرەققىيات مۇساپىسىگە زور تەسىر كۆرسەتكەن مەشھۇر شەخسلەرنى تاللاپ تونۇشتۇرغان يۇرۇشلۇك، كۆڭۈلدىكىدەك بالىلار ئوقۇشلۇقى.

بۇ كىتابلاردا مۇشۇ شەخسلەرنىڭ بارلىق ئىش-ئىزلىرى نۇقتىلىق تونۇشتۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئېڭىلىمەس-سۇنماس كۈرەش قىلىش روھى نامايان قىلىنغان. بۇ تەرجىمىھاللارنى ئوقۇساق بىزنى بىلىمگە، ئىلھامغا ئىگە قىلدۇ، مەنىۋى كۈچ-قۇۋۋەتكە ئېرىشتۈرىدۇ.

بۇ يۇرۇش كىتابىنىڭ سۈرەتلىرى نەپىس، تىلى ئاممىباب، چۈشىنىشلىك، ئوقۇشلۇق قىممىتى يۇقىرى بولۇپ، كەڭ ئۆسمۈرلەرنىڭ ياخشى ئۇستازى ھەم يېقىن دوستى بولالايدۇ.

... چوپىننىڭ تەرجىمىھالى ...

چوپىن — پولشانىڭ ئەڭ بۈيۈك كومپوزىتورى ۋە دۇنيادىكى ئەڭ بۈيۈك پىئانىنو مۇزىكىسى ئىشلىگۈچىلەرنىڭ بىرى. 1810 - يىلى 3 - ئاينىڭ 11 - كۈنى پولشانىڭ سالازوۋالادا بىر ئوقۇتقۇچى ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگەن. ئۆسمۈرلۈك چاغلىرىدىن باشلاپلا پولشا مىللىي مۇزىكىسى بىلەن ئۇچراشقان، 7 يېشىدا مۇزىكا يىغىلىشى ئۆتكۈزگەن. كېيىن ۋارشاۋا مۇزىكا ئىنستىتۇتىدا ئوقۇغان. 16 يېشىدا داڭلىق مۇزىكىلارنى ئىشلىگەن. 1831 - يىلى ۋارشاۋا قوزغىلىڭى مەغلۇپ بولغاندىن كېيىن، پارىژدا ۋاقىتچە تۇرغان ھەم مۇزىكا ئىجادىيىتى ۋە ئوقۇتقۇچىلىق بىلەن شۇغۇللانغان ۋە دائىم مۇزىكا سالونلىرىدا مۇزىكا ئورۇنلىغان. شۇ يىلى پارىژدا بىراقلا داڭ چىقارغان. ياقا يۇرتتا تۇرۇۋاتقان چوپىن يۇرتىنى قاتتىق سېغىنغان. ئۇ ئۆز ئەسەرلىرىگە چوڭقۇر ۋە تەن مۇھەببىتىنى سىڭدۈرگەن. داڭلىق «12 - نومۇرلۇق ئىنقىلاب مەشىق مۇزىكىسى» نى مۇزىكا ئۇستازى شۇمان «گۈللۈكتىكى زەمبىرەك» دەپ ئاتىغان. ئۇنىڭ مۇھەببەت - نەپرەتتىكى ئېنىق بولۇپ چار رۇسىيىنىڭ پولشا مىللىتىنى بېسىۋالغانلىقى ۋە قۇل قىلغانلىقىغا ئۆمۈر بويى نەپرەتلەنگەن. ئۇنىڭ نۇرغۇن ئەسەرلىرىدە بېسىۋېلىنغان دۆلىتىگە بولغان سېغىنىش ئىپادىلەنگەن. ئۇ ئىلھامغا توپۇنغان نوتىلىرى ئارقىلىق ۋەتىنىدىكى قىيىنچىلىق ۋە جاپالارنى بايان قىلغان ھەم مۇستەقىل بولۇش ئارزۇسى ۋە كەلگۈسى سەلتەنىتىگە زور ئۈمىد باغلىغان. چوپىن پولشا مىللىي مۇزىكىسىنىڭ روھى بولۇشقا مۇناسىپ، ئۇ ئىجادىيەتتە مىللىي مۇزىكىلارغا يېڭى مەنالارنى قوشقان. ئۇ مۇقەددىمە بىلەن يومۇرسىكىنى مۇستەقىل پىئانىنو مۇزىكىسىغا تەرجىمە قىلدۇرۇپ پىئانىننىڭ ئىقتىدارىنى ۋە گارمونىيەنى تولۇق جارى قىلدۇرغان. بۇ كېيىنكى غەرب مۇزىكىسىدا ئىنتايىن چوڭقۇر تەسىر پەيدا قىلغان. 1849 - يىلى 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى بۇ بۈيۈك رومانىك مۇزىكانت قىسقا ھايات يولىنى تاماملىغان، ئۇ شۇ يىلى 39 ياشتا ئىدى. سەنئەتنىڭ ھاياتىي كۈچى دەۋر بىلەن مىللىي روھنىڭ قوشۇلۇشىدا مەڭگۈ مەۋجۇتلۇقنى ساقلايدۇ. چوپىننىڭ روھى مەڭگۈ يوقالمايدۇ. ئۇ ھەر بىر دەۋردىكى مۇزىكانتلارنى يېڭى دەۋر سەھىپىلىرىنى ئورۇنلاشقا ئىلھام بېرىدۇ.

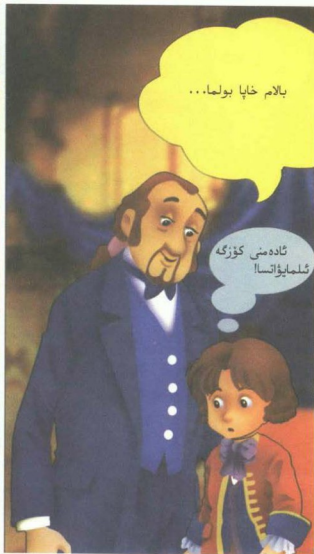
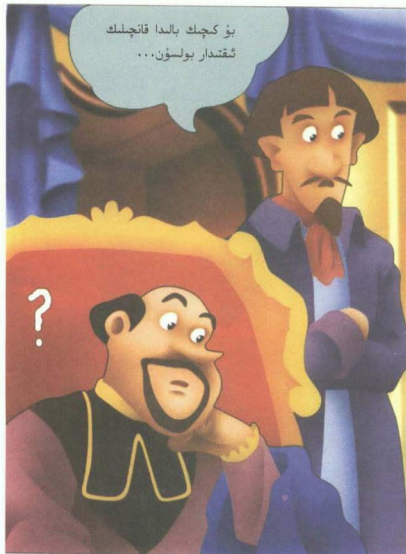
1 چوپىن 1810-يىلى ۋارشاۋادا دۇنياغا كەلدى. دادىسى ئەسلى فرانسىيلىك بولۇپ، كېيىن پولشاغا كۆچۈپ كەلگەن. ۋارشاۋادىكى بىر ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ فرانسۇز تىلى ئوقۇتقۇچىسى ئىدى. ئۇ تەلەپچان، ئەمما ناھايىتى ئادىل كىشى ئىدى. مۇزىكاغا قىزىقىدىغان ئاپىسى پولشالىق بولۇپ پىئانىنونى ياخشى چالاتتى. ئۇلارنىڭ ئۆيىدىن دائىم لەرزەن مۇزىكا ئاۋازى ئاڭلىنىپ تۇراتتى.

2 ئانىنىڭ تەربىيىسىدە، چوپىن كىچىكىدىن تارتىپلا باخ، مۇزات قاتارلىق مۇزىكا ئۇستىلىرىنىڭ مۇزىكا ئالاھىدىلىكلىرى بىلەن تونۇشۇپ چىقتى. ئۇنىڭ بىرىنچى مۇزىكا ئۇستازى رۇبىنر ئىدى. كومپوزىتور، قوشۇمچە دىرىژور ئەرسامۇ ئۇنىڭغا چوڭ تەسىر كۆرسەتكەن ئىدى.

3 كەپسىزلىك قىلغان چوپىغا ئانىسى قۇلقىنى بوشقىنە سوزۇپ قويۇش ۋە ئۇنى پىئانىنىڭ ئالدىغا ئولتۇرغۇزۇپ قويۇپ مۇزىكا مەشىق قىلىشقا بۇيرۇش جازاسى بېرەتتى. چوپىنىڭ ئۆيىگە مېھمانغا كەلگەن ئابزۇيلۇق شەخسلەر ئۇنىڭ مۇزىكىسىدىن ھۇزۇرلانغاندىن كېيىن ئۇنى ماختاپ كېتەتتى.

4 1818-يىلى ئوپېرا ئۆمىكىنىڭ مۇزىكا كېچىلىكى ئاخىرلىشىشتىن بۇرۇن رىياسەتچى 7 ياشلىق چوپىنى سەھنىگە ئېلىپ چىقىپ، تاماشىبىنلارغا ئۆزىنىڭ مۇزىكا جەھەتتىكى تالانتىنى تونۇشتۇردى. بىراق، ئەزىز مېھمانلار ئورنىدىكى ئوبزورچىلار چوپىنى ئانچە مەنسىتىدى.

5 ئاسانلىقچە بىر نەرسە ياراتمايدىغان بىر ئۆيۈرچى بىردەم ئاغرىغاندىن كېيىن، ئۇخلاشقا باشلىدى. بىراق چوڭىنىڭ مۇزىكىسىغا ئەگىشىپ ئۇ ھەيران قېلىپ كۆزلىرىنى يوغان ئاچتى ھەم ھاياجانلىنىپ ۋارقىراپ تاشلىدى.

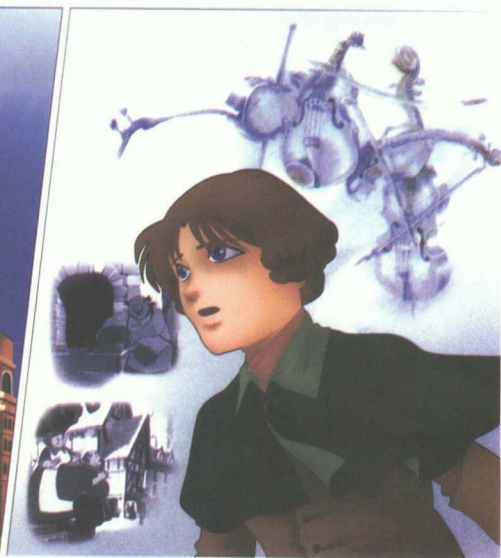
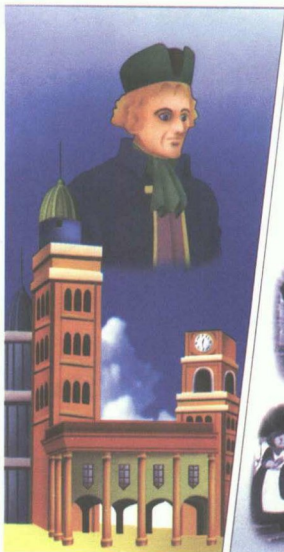
بۇ يەرسە ھەنە ئارقا كۆرۈنۈشىدىن
نەچچە ھەسسە چىرايلىق ئىكەن، دۆلەتلىك
تىياترخانىنىڭ سەھنە كۆرۈنىشىدىكى بىز ۋە
دېھقانلار نېمىدېگەن سۈنئىي...

6 چوپىن ئۆسمۈرلۈك چاغلىرىدا بىر قېتىم كانكولدا يېزىغا كەلدى. ئۇ ھەقىقىي تەبىئەت مەنزىرىسىنى كۆرۈپ داڭ قېتىپ قالدى.
بۇ يەردىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى نېمىدېگەن ساپ، ئۇ ناھايىتى ھاياجانلىنىپ كەتتى.

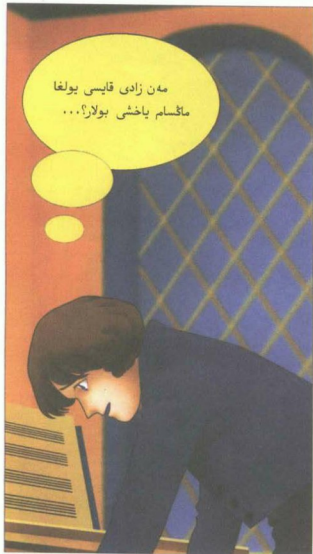
7 چوپن خەلق مۇزىكىلىرىدىن ئوزۇق ئېلىپ ئۆز ئىجادىيىتىنى بېيىتى. ئۇ مازۇركا ئۇسۇلى مۇزىكىسىنى سىناپ يېزىشقا باشلىدى. بىز تۇرمۇشىنى بېشىدىن ئۆتكۈزگەچكە چوپننىڭ مۇزىكىلىرى قايناق ھېسسىياتقا تويۇندى. ئەسەرلىرىمۇ پىشپ پىشلىدى ۋە ھاياتى كۈچكە ئىگە بولدى.

8 1827-يىلى كۈزدە چوپىن مۇزىكا ئىنستىتۇتىغا كىرىپ مەشھۇر كومپوزىتور ئەسنانىڭ قولىدا مۇزىكا ئۆگەندى . داڭلىق ئۇستىلار ئۆزىنى مۇزىكا ساھەسىدە يېڭى چولپانغا ئايلاندۇرالايدىغانلىقىنى ، لېكىن ھەقىقىي ئۇستازنىڭ پەقەت سانسىزلىغان ئەمگەكچىلەر ئىكەنلىكى چوپىنغا ئايان ئىدى.

9 چوپىن ئەسنارنىڭ ئەڭ ياخشى ئوقۇغۇچىسى ئىدى. ئۇ چوپىن ئىجادىيىتىدىكى خەلق ئۇسسۇل - مۇزىكىلىرىدا قوپال تەركىبلەر باردەپ قارايتتى، بىراق ئۇ چوپىننى قايىل قىلالىدى. يىللىق ئىمتىھاندا مۇئەللىمنىڭ چوپىنغا بەرگەن باھاسى باشقا ئوقۇغۇچىلاردىن تۆۋەن ئىدى.

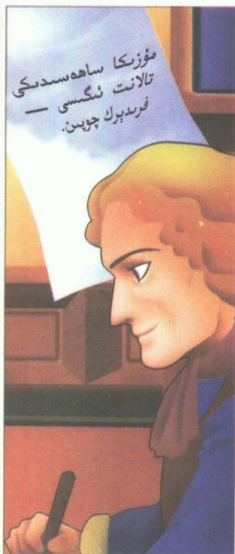
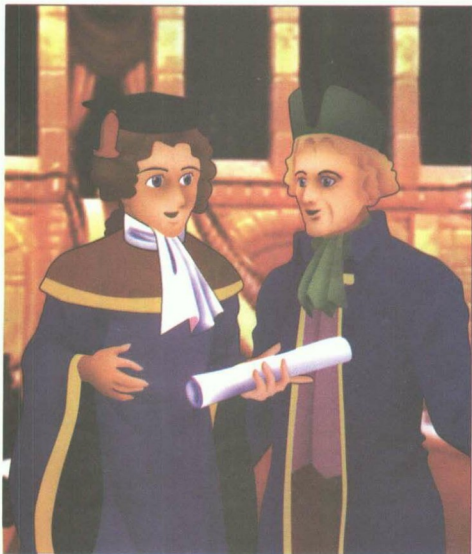
10 مۇئەللىمى بىلەن بولغان پىكىر ئىختىلاپى چوپىنى ئازابلايتتى. دوستىنىڭ ئۆيىدىكى بىر قېتىملىق يىغىلىشتا، ئۇ پىئائىنو ئارقىلىق ۋەتەنگە بولغان مەدھىيىسى ۋە ئۆزىنى خەلق سەنئىتىگە يىغىشلاش ئىرادىسىنى ئىپادىلىگەندە شۇ يەردىكىلەرنىڭ بىردەك ماختىشىغا سازاۋەر بولدى.

11 مۇزىكا ئىنستىتۇتىدىكى ئوقۇتقۇچى ۋە بەزى ساۋاقداشلىرىنىڭ قارشىلىقى، ئەكسىچە چوپىغا ئىلھام بولدى. ئۇ تىرىشىپ ئەنئەنىۋى خەلق مۇزىكىلىرىغا يېڭى ھاياتىي كۈچكە ئىگە مەزمۇنلارنى قوشتى. ئۇنىڭ سەنئەت ئىجادىيىتىدىكى سىرداشلىرى بارغانسېرى تېخىمۇ كۆپەيدى.

12 1829-يىلى چوپىن لىق ئادەم بىلەن تولغان زالدا پىئانىنونىڭ ئالدىغا كېلىپ تەمكىنلىك بىلەن ئولتۇردى ھەم ئىنتايىن يېڭى ئاھاڭ ۋە ئاجايىپ ئورۇنلاش ماھارىتى بىلەن تاماشىبىنلارنىڭ گۈلدۈراس ئالقىش سادالىرىغا ئېرىشتى.

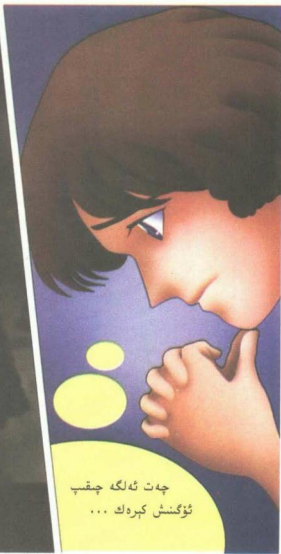
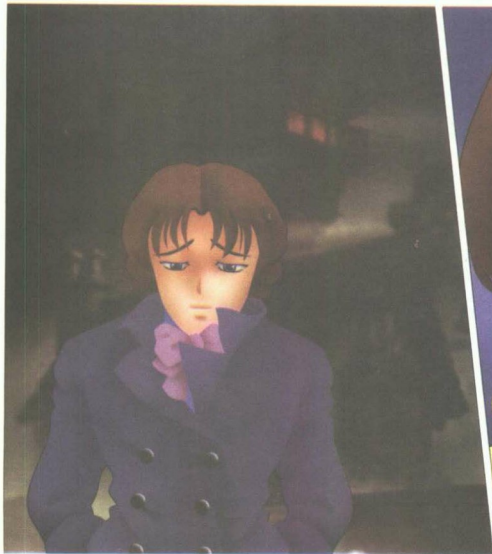

مۇزىكا ساھەسىدىكى
تالانت ئىگىسى —
فريدېرك چوپېن.

13 ئۇستازى ئەسنار ئەڭ ئاخىرى چوپېنغا بولغان قارىشىدىن ۋاز كېچىپ، ئۇنىڭ قوللىغۇچىلىرى قاتارىغا ئۆتتى. چوپېن ئوقۇش پۈتتۈرگەندە، ئۇ «مۇزىكا ساھەسىدىكى تالانت - فريدېرك چوپېن» دەپ باھا سۆزى يازدى.

14 شۇ يىلى 5-ئايدا دۇنياغا داڭلىق ئىتالىيەلىك ئىسكىرىپكا ئۇستىسى باگىنى ۋارشاۋاغا كېلىپ ئويۇن قويدى. ئۇنىڭ ماھارىتى كۆرگەن چوپىن ئاجايىپ ھەيران قالدى، بۇ ئۇستازنىڭ يۈكسەك ماھارىتى ئالدىدا، چوپىن زور بېسىم ھېس قىلدى .

چەت ئەلگە چىقىپ
ئۆگىنىش كېرەك ...

15 فاگننى ئەڭ ئاخىرقى مەيدان ئويۇن قويغان كۈنى چوپىن كۈچىدا بېرىم كېچىگىچە تېڭىرقاپ يۈردى، سەنئەتكار بولغۇچى ھەرقانداق رەقىبىنى ئېتىراپ قىلماسلىقى كېرەك، چوڭقۇر ئويلىغاندىن كېيىن، ئۇ سەنئەت پايىتەختى ۋېنناغا بېرىپ ئۆگىنىش ۋە ئويۇن قويۇش قارارىغا كەلدى.

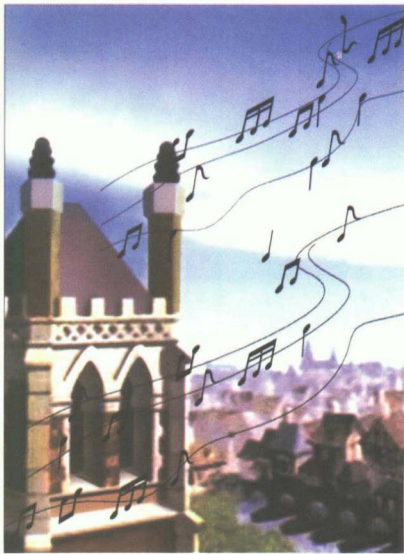
16 1829-يىلى بازدا چوپىن ۋىناغا كەلدى، چوپىننىڭ شىسمى بۇ يەردىكىلەرگە تونۇش شىدى. «شىمپىراتور تياتىرخانىسى» دىكى مۇزىكا كېچىلىكىدە مۇزىكا سەۋىيىسى يۇقىرى ۋىنالىقلار چوپىنغا قىزغىن چاۋاكلارنى ياغدۇرۇۋەتتى.

17 1831-يىلى ۋېنغا ۋارشاۋادا ئىنقىلاب پارتلىغانلىق خەۋىرى يېتىپ كەلدى، چوپىن دۆلىتىگە قايتىشنى قارار قىلدى. بىراق بېلەت ئالالمىدى، ئۇ ئىنتايىن تەت-تەت بولدى. ئاخىرى دادىسىنىڭ قايتمايلىق توغرىسىدىكى نەسىھەت خېتى بىلەن، شۇ يەردە تۇرۇپ قالدى.

18 چوپىنىڭ تۇرمۇشى قارىماققا ناھايىتى كۆڭۈللۈكتەك كۆرۈنىمۇ ،شېكى دۇنياسىدا ۋەتەننى قاتتىق سېغىنغان ئىدى . ئۇنىڭ شۇ چاغدىكى داڭلىق ئەسىرى — «12-نومۇرلۇق ئىنقىلاب مەشىق مۇزىكىسى» ، « گۈللۈكتىكى زەمبىرەك» دەپ ئاتىلىپ ، ئۇنىڭ ۋەتەنگە بولغان چوڭقۇر مۇھەببىتى ۋە تاجاۋۇزچىلارغا بولغان تولۇپ - تاشقان غەزەپ-نەپرەتنى تولۇق ئىپادىلىدى .

19 يېڭى ئەسەرلەرنىڭ توختىماي ئېلان قىلىنىشىغا ئەگىشىپ چوپىننىڭ داڭقى پۈتكۈل ياۋروپاغا تارقالدى. فرانسىيە، ئىتالىيە، ئىسپانىيە مۇزىكا ھەۋەسكارلىرى گېرمانىيە مۇزىكىتى شۇماننىڭ: شىلەپەڭلارنى ئېلىڭلار ئەپەندىلەر، مانا بۇنىڭ ئۆزى تالانت" دېگەن گېيىنى چوپىنغا تەكرار-تەكرار تەتبىقلايتتى.

20 1848- يىلى كېسەل ئازابىنى تارتىۋاتقان چوپىن پارىژدا ھاياتىدىكى ئەڭ ئاخىرقى مۇزىكا كېچىلىكىنى ئۆتكۈزدى. مۇزىكا كېچىلىكى مىسلىسىز كاتتا بولدى، چوپىن ئەڭ ئاخىرقى بىر نوتىنى ئويۇنلاپ بولغاندىن كېيىن، پۈتكۈل مەيدان ئون نەچچە سېكۇنت تىمىتاسلىققا چۈمدى، ئاندىن كېيىن گۈلدۈرمەسەك ئالقىش سادالىرى ئۇزۇندىن - ئۇزۇنغا ياڭرىدى.

چوقۇم ياخشى بولۇپ
قالسىز...

قەدىرلىكىم، يوقلاپ كەل-
گىنىڭىزگە كۆپ رەھمەت

21 چوپىن فرانسىيىلىك مەشھۇر ئايال يازغۇچى جورجى. سان بىلەن بۇرۇن بىر مەزگىل بىرگە ئۆتكەن ئىدى. ئۇ كېسەل چاغدا جورجى. سان كۆڭۈل قويۇپ ئۇنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئالدى، مۇشۇنداق كۆيۈنۈش چوپىننىڭ نۇرغۇن ئېسىل ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىشىغا زور ئىلھام بولدى.

22 1849-يىلى 10-ئاينىڭ 19-كۈنى، پارىژدا ئۆپكە تۈپرىكۈلىۈزى بىلەن ئالەمدىن ئۆتتى. شۇ يىلى ئۇ ئاران 39 ياشتا ئىدى. چوپىن بۈيۈك رومانىك مۇزىكانت، ئۇ پولىشا مىللىي مۇزىكىسىنىڭ روھى بولۇشقا مۇناسىپ، ئۇ پولىشا خەلقىنىڭ پەخرى شۇنداقلا پۈتۈن دۇنيا خەلقىنىڭ پەخرى.

图书在版编目 (CIP) 数据

肖邦: 维吾尔文/随力等编; 缪维等绘; 卡哈尔·普拉提译. —北京: 民族出版社, 2008.6

(托起明天的太阳. 世界杰出人物丛书)

ISBN 978-7-105-09379-3

I. 肖… II. ①随…②缪…③卡… III. 肖邦, F. (1810~1849) —生平事迹—少年读物—维吾尔语

(中国少数民族语言) IV. K835.135.76-49

中国版本图书馆CIP数据核字 (2008) 第 083672号

本书根据农村读物出版社2004年1月第1次印刷版本翻译出版

بۇ كىتاب جۇڭگو يېزا ئوقۇش ئوقۇلىرى نەشرىياتىنىڭ 2004 - يىلى 1 - نەشرى 1 - باسمىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

翻 译: 卡哈尔·普拉提
责任编辑: 多鲁洪·哈地尔
责任校对: 多鲁洪·哈地尔
制 作: 沙塔尔·沙拉木

تەرجىمە قىلغۇچى: قازار پولات
مەسئۇل مۇھەررىر: دولقۇن قادىر
مەسئۇل كوررېكتور: سەتتار سالام
بەتچىك: سەتتار سالام

出版发行: 民族出版社
社 址: 北京市东城区和平里北街14号
电 话: 010-64290862
邮 编: 100013
印 刷: 北京艺辉印刷有限公司
经 销: 各地新华书店
开 本: 889毫米×1194毫米 1/24 印张: 1
版 次: 2008年6月第1版
2008年6月第1次印刷
印 数: 0001—3000册
书 号: ISBN 978-7-105-09379-3/K.1409 (维41)
定 价: 5.00元

نەشر قىلغۇچى: مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى: بېيجىڭ شەھىرى خېيىنلى شىمالىي كوچا 14 - قورۇ
پوچتا نومۇرى: 100013
تېلېفون نومۇرى: 010 - 64290862
باسقۇچى: بېيجىڭ يىخۇي باسمىچلىق جەكلىك شىركىتى
ساتقۇچى: جايلاردىكى تىنخۇا كىتابخانىلىرى
نەشرى: 2008 - يىلى 6 - ئايدا 1 - قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى: 2008 - يىلى 6 - ئايدا بېيجىڭدا 1 - قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى: 889×1194 م. م. 24 كەسلەم باسما تاۋىقى 1
سانى: 0001 - 3000
باھاسى: 5.00 يۈەن

翻 译：卡哈尔·普拉提

责任编辑：多鲁洪·哈地尔

责任校对：多鲁洪·哈地尔

ۋاۋورادا تۇغۇلغان، قەلبىنى پولشاغا ئاتىغان،
تالانت ۋە پاراستى بىلەن دۇنياغا تونۇلغان.
— پولشانىڭ رومانىك شائىرى سىپرئەن
كامىلنورۋىد

ISBN 978-7-105-09379-3

9 787105 093793 >

定价：5.00 元